

פרשת פקודי

כי מלא כבוד ה' את בית ה' הפטרת פקודי - מלכים (א, ח)

מעשה שהיה כך היה באחד מבתי הכנסת: נושא צלצולי ודיבורי הטלפונים הניידים היה פרוץ מאוד בבית הכנסת דנן, ועל אף שפעמים רבות הזהירו הרב והגבאי על כך, עדיין חלק מהמתפללים המשיכו לזלזל בקדושת המקדש מעט, ונכנסו למקום עם מכשירים דלוקים שגרמו לטרדה ובלבול במהלך התפילה.

באחד הימים, הגיע אל בית הכנסת אחד המתפללים העונה לשם שמעון, והניח כהרגלו את שני הטלפונים הניידים שלו על גבי השולחן שלפניו. לפני תפילת הלחש, ניגש כמנהגו לעמוד בתפילה אל ממול לארון הקודש, ולפתע, באמצע תפילת הלחש, החל אחד הניידים לצלצל בקול. הצלצל הטריד את כונת המתפללים, ולאחר דקותיים, כאשר סוף סוף פסק, התחיל המכשיר השני לנגן ולזמר בקולי קולות, עוברים עוד כמה שניות, ושוב, גם הראשון חוזר לצלצל יחד עם השני...

הגבאי הישיש רתח מזעם. ניגש אפוא אל שולחנו של שמעון, נטל את שני המכשירים שצלצולם טרם פסק, ולא טרח כלל לחפש באמצע תפילתו אחר בעליהם, אלא פשוט יצא אל מחוץ להיכל בית הכנסת, הניחם על הספסל שברחוב, וחזר לתפילתו... (יצויין שמדובר בגבאי ישיש שאינו יודע כלל להשתמש בפלאפון, ולכן לא ידע כיצד לנתק את המכשירים).

לאחר ששב שמעון אל מקומו, הבחין מיד בהעלמות המכשירים. שאל היכן הם, ואמרו לו שהגבאי הוציאם לחוץ. יצא לחפשם, אך היה זה מאוחר מדי... המכשירים כבר אינם על הספסל!

כעת תובע שמעון את הגבאי לשלם לו את דמי הניידים היקרים, "מדוע לא חיפשת היכן אני עומד? ואם כבר החלטת להוציאם, מדוע אל הרחוב...?!". אך הגבאי לא עמד מנגד וטען לעומתו: "באמצע השמונה-עשרה לא אלך לחפש אחריך. הולכתי את המכשירים אל מקומם הראוי - אל הרחוב...!". עם מי הדין? -

והשיב הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א: בודאי שהמתפלל התנהג כפושע גדול, אך כל זה רק בנוגע ל'אורח חיים', אך כשדנים ב'חושן משפט' [בדיני ממונות], הרי עדיין ממונו לא הופקר. (ואמנם כאשר המכשירים מפריעים יש רשות להוציאם אל הרחוב, אבל המוציאם חייב לשמור עליהם כדין השבת אבידה, שכן כאשר האבידה בחוץ יש לשמור עליה).

ובשלמא אם אב בית הדין המקומי היה עושה זאת, היה מקום לפטרו, מדין 'הפקר בית דין הפקר', וכעין המבואר בשולחן ערוך (חו"מ סי' ב' ס"א): "כל בית דין, אפילו אינם סמוכים בארץ ישראל, אם רואים שהעם פרוצים בעבירות, ושהוא צורך שעה, היו דנין בין מיתה בין ממון, בין כל דיני עונש". אך לגבאי לא היתה רשות מבית דין להפקיר את ממונו של האיש, ולכן לכאורה שלם ישלם את דמי המכשירים!

ונציג שאלה מרתקת נוספת שהתעוררה בעקבות בעיית הפלאפונים בבית הכנסת:

בבית כנסת הממוקם בסמוך לבית חולים מסויים, מתפללים בני השכונה וגם חולים ורופאים מבית החולים, ואף בו פשתה מספחת צלצולי הפלאפונים.

והנה, באחד הימים פליאה התעוררה בקרב הציבור, משום שהתפילה התנהלה על מי מנוחות, ללא הפרעות צלצולי ודיבורי הפלאפונים. כאשר האנשים המופתעים שלפו את הניידים מכיסם על מנת לבדוק האם הם במצב זמין (שכן לא יתכן שכל כך הרבה זמן שאני לא מקבל שיחה), השתוממו לגלות, כי אצל כל אחד מהם קיימת בעיה זזה - המכשיר אמנם דלוק, אך אין קליטה... אין אפשרות לחייג מהמכשיר ולא

פרשת פקודי

לקבל שיחות...&

מה התברר- ? הגבאים נקטו ביוזמה מקורית כדי למגר את תופעת הפלאפונים: הם רכשו מכשיר מיוחד, המונע את קליטת המכשירים הניידים בכל חלל בית הכנסת ('מיסוך'), כך שמעתה התפילה מתנהלת ללא צלצולים ובלבולים...

אלא, שאחד המתפללים הקבועים בבית הכנסת, רופא בכיר מבית החולים הסמוך, ניגש אל הגבאים וטען: "המכשיר שהתקנתם אמנם נצרך על מנת למנוע את הצלצולים המטרידים, אך הוא גם מונע אותי מלהגיע לבית הכנסת..."

מכיון שבבית הכנסת שבבית החולים אין מניין מתפללים, הרופא נהג להגיע מידי יום אל בית הכנסת הסמוך, תוך כדי שהטלפון נשאר דלוק בכיסו, למקרה בו יוזעק לשוב לבית החולים. ועתה הודיע לגבאים שהתקנת המכשיר החדש, תאלץ אותו להתפלל ביחידות...

ובאים הגבאים ושואלים: היאך עלינו לנהוג עתה, האם יש להתחשב בטענת הרופא ולסלק את המכשיר שחוסם את הקליטה על מנת לאפשר לו להגיע לתפילה בציבור בבית הכנסת, או שמא אין להסיר את המכשיר שהותקן לכבוד בית אלוקינו?

השיב הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, שאמנם מכשיר חסימת הקליטה גורם להצלת חלק מהאנשים מחטא חמור של זלזול במקדש מעט, בכל זאת נראה שיש להתחשב ברופא ולהסיר את המכשיר, משום שלא מסתבר שנפגע ונדחה יהודי כשר וצדיק מפני תקנתם של פושעים.